Szkolny Program Profilaktyki

Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II

w Boguszewie

realizowanych w latach 2016-2019

Podstawa prawna szkolnego programu profilaktyki:

Podstawę prawną do wprowadzenia działań profilaktycznych działań w ramach szkolnego programu profilaktyki, stanowią:

- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej – art. 72;
- Konwencja o Prawach Dziecka – art. 3, 19, 33;
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem;
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2004 r. nr 256 poz. 2572) - art. 54 ust. 2 pkt 1, ust. 4.
- Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 875).
- Rozporządzenie ministra edukacji narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).

1. Profilaktyką określa się ogół działań zapobiegających powstawaniu u dzieci niepożądanych przyzwyczajeń i postaw, błędów w uczeniu się.

Szkolny Program Profilaktyki (SPP) ma na celu kształtowanie postaw zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez potrzeby stosowania agresji i używek, kształtowanie umiejętności życiowych, jak również zapobiegania sytuacjom i zachowaniom problemowym w szkole. Wskazuje na budowanie porozumienia szkoła – dom – środowisko, ich wspólnej aktywności wychowawczej i partnerstwa w podejmowaniu działań i decyzji wychowawczych przeciw agresji dziecięcej i uzależnieniom.

Szkolny Program Profilaktyki posiada opracowany plan działań, oraz spełnia następujące założenia:

- uzupełnia program wychowawczy szkoły,
- odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole, klasie szkolnej i środowisku,
- formy i sposoby działań zakresu profilaktyki pierwszorzędowej dostosowane są do wieku uczniów,
- zawiera jasno określone zasady i formy współpracy wychowawczej,
- uwzględnia predyspozycje do prowadzenia zajęć wychowawczych,
- tworzy warunki do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- aktywizuje i integruje uczniów przy realizacji wspólnych zamierzeń,
- w miarę możliwości włącza rodziców do realizacji zadań wychowawczych.

Szkolny Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej w Boguszewie skierowany jest do każdego ucznia w szkole. Zakładamy, że dzięki naszemu zaangażowaniu każdy z nich poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

2. Ogólne założenia i cele programu profilaktyki:

Szkolny program profilaktyki jest zintegrowany ze Statusem i Programem Wychowawczym Szkoły. Dostosowany jest do rozwoju psychicznego i intelektualnego uczniów I i II etapu edukacyjnego oraz potrzeb środowiska. Wynika on z diagnozy środowiska szkolnego, która została opracowana na podstawie :

- ewaluacji programu profilaktyki z roku ubiegłego,
- wnioskach z obserwacji nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- dokumentacji pedagoga szkolnego i wychowawcy,
- analizie frekwencji oraz sytuacji problemowych.

Przeprowadzona diagnoza wykazała, że największymi problemami zagrożenia w szkole są:

- ❖ trudności w komunikacji interpersonalnej

- ❖ przypadki stosowania agresji
- ❖ używanie wulgaryzmów
- ❖ brak zasad współżycia w grupie
- ❖ niska kultura osobista
- ❖ trudności w nauce

Realizacja Szkolnego Programu Profilaktyki przebiega w ścisłej współpracy z rodzicami i jest stałym, niekończącym się procesem wspomagania uczniów w radzeniu sobie z problemami i zagrożeniami, procesem ograniczającym i likwidującym czynniki, które zaburzają ich prawidłowy rozwój.

Adresatami planu profilaktyki są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele .

3. Główne cele szkolnego programu profilaktyki:

Celem głównym szkolnego programu profilaktyki jest:
- kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, estetycznym, moralnym i duchowym;
- podniesienie poziomu kultury osobistej uczniów;
- ograniczenie wśród młodzieży przemocy i agresji;
- przestrzeganie uczniów przed zagrożeniami związanymi z zachowaniami ryzykownymi (alkohol, narkotyki);
- propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia;
- zagwarantowanie uczniom poczucia bezpieczeństwa.

4. Cele szczegółowe szkolnego programu profilaktyki:

Cele szczegółowe szkolnego programu profilaktyki to:
- tworzenie bezpiecznej, ciepłej atmosfery w szkole,
- ograniczenie zachowań agresywnych w szkole,
- wzajemne poznawanie się i budowanie zaufania,
- poprawa komunikacji w relacjach nauczycieli- uczeń, uczeń- rodzic, uczeń- uczeń,
- nauka umiejętności komunikowania się,
- wzmocnienie poczucia własnej wartości,
- nauka i ćwiczenie zachowań asertywnych,
- wzbudzanie w uczuciach poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie,
- wskazywanie na szkodliwość używek, oraz ukazywanie zagrożeń, jakie niosą ze sobą uzależnienia od nich,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- wskazywanie pożądanych wzorców zachowań,
- uczenie szacunku do mienia społecznego i prywatnego,

5. Obszary działań Szkolnego Programu Profilaktyki to:

I. Promocja zdrowia.

II. Profilaktyka uzależnień.
III. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym.
IV. Bezpieczeństwo dziecka.
V. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych.

6. Formy realizacji:
- systematyczne prowadzenie przez cały rok szkolny zajęć kształcących i rozwijających powyższe cele,
- przestrzeganie regulaminów oraz praw i obowiązków uczniów,
- aktywne dyżury nauczycieli zgodnie z grafikiem,
- kontrolowanie szatni przed zajęciami i po ich zakończeniu,
- przeprowadzenie pogadanek dla rodziców na temat zachowania dzieci i problemów ich interesujących.

7. Treści i działania Szkolnego Programu Profilaktyki:

Treści i podejmowanie działania Szkolnego Programu Profilaktyki skierowane są do:

a) Uczniów:
– pogłębienie systematycznie swojej wiedzy ze wszystkich przedmiotów,
- świadome dążenie do osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce, stawianie sobie celów i wysokich wymagań,
– nabywanie umiejętności korzystania z biblioteki, Internetu, zasobów kulturowych,
- pozytywne zagospodarowanie wolnego czasu,
- poznanie zasad zdrowego trybu życia.

b) Rodziców:

- zwiększenie wymagań wobec dzieci,
- udział rodziców w przekazywaniu kulturalnego zachowania się,
- wpajanie zasad dbania o zdrowie własne i innych,
- uczenie dzieci dbałości o środowisko naturalne,
- dostrzeganie potrzeb kształcenia dzieci,
- rozwijanie sposobów spędzania wolnego czasu akceptowanych społecznie,
- motywowanie do podejmowania właściwych wyborów w różnych sytuacjach życiowych,
- dostrzeganie pozytywnych i negatywnych zmian w zachowaniu dziecka,
- korzystanie z pomocy instytucji zajmujących się pomocą dziecku z trudnościami w nauce i w zachowaniu,
- spędzanie efektywnie czasu z dzieckiem.

c) Nauczycieli:

- organizowanie wycieczek, spotkań z ciekawymi ludźmi,
- doskonalenie kompetencji wychowawczych,
- budowanie porozumienia nauczyciel- uczniowie, nauczyciel- rodzice,
- tworzenie dobrego, przyjaznego klimatu w klasie i szkole,
- reagowanie na nieprawidłowe zachowania uczniów (wszyscy i zawsze)
- motywowanie uczniów do pozytywnych zachowań,
- komunikowanie się w sposób życzliwy z uczniem im rodzicem,
- rozpoznawanie u uczniów trudności w pisaniu, czytaniu, ortografii i w nauce matematyki,
- zorganizowanie systemu pomocy dla uczniów mających trudności w nauce,

Zachęcanie i angażowanie uczniów mających trudności w nauce do udziału w konkursach artystycznych, zawodach sportowych i organizowanych imprezach szkolnych,

- doskonalenie umiejętności wychowawczych w zakresie pracy z uczniami słabymi i zdolnymi,
- komunikowanie się z rodzicami uczniów mających trudności w nauce

8. Przewidywane efekty realizacji celów:

1) Wyciszenie agresji.
2) Wyćwiczenie prawidłowych reakcji w sytuacji zagrożenia.
3) Nabycie umiejętności samodzielnego rozwiązywania konfliktów przez uczniów.
4) Poprawa w relacjach uczeń- uczeń, uczeń- osoba dorosła.
5) Podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa w szkole.
6) Wolność od nałogów.
7) Wzrost kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie radzenia sobie w trudnych sytuacjach wychowawczych.
8) Wzrost poczucia własnej wartości, umiejętność dokonania samooceny.
9) Podniesienie poziomu świadomości występujących zagrożeń i sposobów zapobiegania im.
10) Objęcie opieką dzieci zaniedbanych środowiskowo i niedożywionych.
11) Poprawa kultury zachowań i kultury języka.
12) Podniesienie poziomu świadomego korzystania z Internetu i telewizji.

9. Sposoby ewaluacji:

- stałe monitorowanie realizacji programu,
- ankiety, ewaluacje
- Obserwacje
- Wywiad środowiskowy, wywiad z rodzicami;

- Rozmowy wychowawcze;
- Opinie uczniów, rodziców, nauczycieli
- analiza dokumentów szkolnych.

Obszar działań	Zadania	cele	Formy realizacji	odbiorcy	Monitorowanie i ewaluacja
I. PROMOCJA ZDROWIA	1. Ukazywanie uczniom wartości zdrowia i życia. 2. Zapoznanie uczniów ze zdrowym sposobem odżywiania się oraz zdrowym stylem życia. 3. Rozbudzanie zainteresowania własnym rozwojem i zdrowiem- problematyka wieku dojrzewania. 4. Wdrażanie do dbania o higienę jamy ustnej, całego ciała i umysłu. 5. Promowanie zachowań proekologicznych. 6. Wdrążanie do aktywnego wypoczynku i rekreacji.	-rozwijanie poczucia odpowiedzialności za własną higienę osobistą, zdrowi i postawę ciała -kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia - uświadomienie uczniom, że warto „inwestować” w swoje zdrowie - uświadomienie rodzicom zagrożeń wynikających z nieracjonalnego odżywiania i wad postawy -wdrażanie do korygowania wad postawy - dostarczanie informacji o pozytywnych wymiarach zdrowego życia - uwrażliwienie uczniów na skutki różnych niebezpiecznych sytuacji - uczenie dzieci dbałości o środowisko naturalne, - rozwijanie umiejętności efektywnych sposobów zagospodarowania i spędzania wolnego czasu akceptowanego przez społeczeństwo,	- Pogadanki, prelekcje, filmy video dla uczniów i rodziców. - Zebrania i zajęcia otwarte dla rodziców. - Spotkania z policjantem, lekarzem, stomatologiem i higienistką szkolną. - Zajęcia do życia w rodzinie, lekcje wychowawcze, przyrody i w.f oraz zajęcia wychowawczo- profilaktyczne ‘Nie Pal przy mnie!. -m udział w obchodach Dni Ziemi, Sprzątanie Świata i w konkursach o tematyce ekologicznej. - Wyjazdy na basen, turnieje, zajęcia sportowe i pozalekcyjne, biwaki, wycieczki, rajdy piesze oraz rowerowe.	Uczniowie Klas I-III i IV-VI, Rodzice, nauczyciele	Analiza zapisów w dzienniku, protokoły i sprawozdania karty wycieczek, sprawozdania wychowawców

Obszar działań	Zadania	cele	Formy realizacji	odbiorcy	Monitorowanie i ewaluacja
II. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	1. Dostarczanie wiedzy o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków. 2. Propagowanie świadomego wybierania programów TV i racjonalnego korzystania z komputera i Internetu. 3. Światowy Dzień Zdrowia	- uświadamianie uczniom zagrożenia uzależnieniami - dostarczanie wiedzy na temat szkodliwości używek - uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania - kształcenie sposobów odmawiania i obrony przed naciskiem otoczenia - uczenie zdrowego trybu życia - nauka zachowań asertywnych	- Przeprowadzenie zajęć na temat szkodliwości używek - Udział uczniów w filmach i spektaklach edukacyjnym o treściach profilaktycznych. - zajęcia profilaktyczno wychowawcze „ Spójrz inaczej”, zajęcia do życia w rodzinie oraz lekcje wychowawcze - przeprowadzenie programu ukazującego skutki uzależnienia od TV, komputera, komórki i Intenetu - konkurs plastyczny - Apel z okazji obchodów „Światowego Dnia Zdrowia”, gazetki, plakaty - Rozmowy i ankietowanie uczniów.	Uczniowie Klas I-III i IV-VI, Rodzice, nauczyciele	Analiza zapisów w dzienniku, protokoły i sprawozdania, scenariusze imprez, sprawozdania z realizacji programu profilaktyki

Obszar działań	Zadania	cele	Formy realizacji	odbiorcy	Monitorowanie i ewaluacja
III. ZAPOBIEGANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM	1. Uczenie radzenia sobie ze stresem i przykrymi emocjami. 2. kształcenie umiejętności kontroli własnego zachowania. 3. Dostrzeganie i rozpoznawanie emocji własnych ni innych ludzi. 4. Budowanie pozytywnych relacji między rówieśnikami. 5. Nauka umiejętności wzajemnego komunikowania się i nawiązywania przyjaźni. 6. Budowanie poczucia własnej wartości, umiejętność samooceny. 7. Kształcenie umiejętności współpracy i współdziałania. 8. Umacnianie poczucia własnej wartości. 9. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.	- uczenie dzieci radzenia sobie z porażkami i ze stresem - tworzenie więzi koleżeńskich - integracja grup klasowych - tworzenie atmosfery poczucia bezpieczeństwa - uczucie przestrzegania praw własnych i innych - uczucia szacunku dla drugiego człowieka oraz mienia prywatnego i społecznego - wdrążenie uczniów do systematyczności i efektywności w działaniu - wyposażenie rodziców i nauczycieli w umiejętności motywowania dzieci do działania, a zwłaszcza do nauki, - zachęcanie i angażowanie uczniów do udziału w konkursach artystycznych, zawodach sportowych i organizowanych imprez szkolnych	- systematyczne prowadzenie zajęć uwzględniających w/w cele na godzinach wychowawczych - Udział uczniów w zajęciach wychowawczo-profilaktycznych - Udział uczniów w zajęciach do życia w rodzinie. - Aktywne dyżury nauczycieli na przerwach. - Współpraca nauczycieli z rodzicami, koordynatorem do spraw resocjalizacji i PPP w Grudziądzu.	Uczniowie Klas I-III i IV-VI, Rodzice, nauczyciele	Analiza zapisów w dzienniku, protokoły i sprawozdania, zeszyt wychowawcy klasowego, teczki pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, roczne sprawozdania z realizacji programu profilaktyki

Obszar działań	Zadania	cele	Formy realizacji	odbiorcy	Monitorowanie i ewaluacja
IV. Bezpieczeństwo dziecka	1. Uczenie dzieci dbałości o bezpieczeństwo własne i innych ludzi. 2. Przedstawianie różnych rodzajów zagrożeń 3. Uświadamianie skutków niebezpiecznych zabaw w różnych porach roku 4. Kształcenie umiejętności szukania pomocy w sytuacjach trudnych. 5. Rozwijanie umiejętności udzielania pomocy w sytuacjach potrzeby natychmiastowego jej udzielenia.	- wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole i w poza nią - wdrażanie do przestrzegania regulaminów szkolnych - uczenie podstawowych zasad korzystania z dróg publicznych - przestrzeganie zasad prawidłowego zachowania się w miejscach publicznych - zapoznawanie z zasadami bezpieczeństwa zabaw w różnych porach roku - uczenie korzystania z informacji o możliwościach uzyskania pomocy w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych - uczenie umiejętności dostrzegania i reagowania na zagrożenia ze strony obcych	- Przeprowadzenie pogadanek na temat bezpiecznych zabaw w szkole i w domu. - Spotkanie z policjantem i strażakiem. - Szybkie usuwanie usterek sprzętu i urządzeń zagrażających na terenie szkoły bezpieczeństwu uczniów. - Dyżury nauczycielskie na boisku i korytarzu szkolnym - Wprowadzenie uczniów do autobusu szkolnego. - Wdrażanie do przestrzegania regulaminów szkolnych i zasad bezpieczeństwa w autobusie szkolnym. - Przeprowadzanie zajęć edukacyjnych i na godzinach wychowawczych dotyczących zasad bezpieczeństwa. - Wyeksponowanie czytelnych informacji o możliwościach udzielenia pierwszej pomocy. - Praca koordynatora do spraw resocjalizacji i spraw bezpieczeństwa w szkole, Rzecznik Praw Ucznia	Uczniowie Klas I-III i IV-VI, Rodzice, Nauczyciele Koordynator do spraw bezpieczeń-stwa w szkole, dyrektor, pracownicy obsługi	Analiza zapisów w dzienniku i zeszytach wychowawczych, protokół i sprawozdania, roczne sprawozdania z realizacji programu profilaktyki

Obszar Działań	Zadania	cele	Formy realizacji	odbiorcy	Monitorowanie i ewaluacja
V. KSZTAŁTOWANMIE UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH	1. Uczenie kontroli własnego zachowania w określonych sytuacjach. 2. Wdrażanie do uświadamiania sobie własnych uczuć. 3. Kształtowanie umiejętności wyrażania swoich uczuć. 4. Kształtowanie umiejętności rozróżniania dobra od zła. 5. Nauka zachowań asertywnych. 6. Nauka konstruktywnego rozwiązywania problemów i konfliktów. 7. Praca nad poprawą słownictwa i eliminowania wulgaryzmów.	- wdrażanie do przestrzegania siebie i innych osób - kształtowanie właściwych postaw i sposobów zachowania - budowanie więzi koleżeńskich - integracja grup klasowych - rozumienie i wczuwanie się w sytuacje kolegi lub koleżanki - wdrażanie do pokojowego rozwiązywania konfliktów, - wskazywanie właściwych wzorców zachowania - ukazywanie piękna mowy ojczystej, -podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów	- Pogadanki i dyskusje na godzinach wychowawczych. - Udział w różnorodnych kołach zainteresowań. - Udział uczniów w zajęciach wychowawczo-profilaktycznych „Spójrz inaczej” - Wyjazdy, wycieczki, biwaki, ogniska, imprezy szkolne i pozaszkolne. - Udział uczniów w zajęciach wychowania do życia w rodzinie.	Dyrektor, wychowawcy, Nauczyciele, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie.	Analiza zapisów w dziennikach, klasowe plany wychowawcze, sprawozdania, analiza kart wycieczek, protokoły imprez, scenariusze zajęć

Opracował zespół w składzie:

1. Izabela Zdziarska
2. Adam Hoppe